

Investering
Bygg- och processprojekt
Anna Folkesson

Styrelsen för Stockholm Avfall AB

Lägesredovisning Projekt 385033 Högdalens Sorteringsanläggning (HSMA)

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att godkänna lägesredovisning för projekt Högdalens Sorteringsanläggning

Mårten Frumerie
Verkställande direktör

Malin Werner
Avdelningschef
Avfall

Sammanfattning

Projekt Högdalens Sorteringsanläggning (HSMA) följer beslutad budget jämfört med i senaste genomförandebeslut redovisad prognos (prisnivå mars 2020). Indexuppräknad totalprognos för projektet i prisnivå mars 2022 är 1114 mnkr.

Tidplanen har förskjutits som en direkt följd av den utdragna detaljplaneprocessen. Projektet har erhållit alla tillstånd som krävs för genomförandet och beräknad överlämning till förvaltningen sker under hösten 2024.

Projektets omfattning följer oförändrat beslutat genomförande där utsortering av matavfall, samt eftersortering av plast, magnetisk metall och icke-magnetisk metall, möjliggörs.

De största riskerna som identifierats i projektet är samordningsrisker vid installationsarbeten, fortsatta indexökningar samt långa leveranstider. Samtliga risker kan komma att påverka både tid och kostnad för projektet.

Bakgrund

Projekt Högdalens Sorteringsanläggning (HSMA) fick ett reviderat genomförandebeslut hösten 2020 om 955 mnkr i 2020 års prisnivå (mars). Projektet har i april 2022 påbörjat byggnationen. Denna lägesredovisning syftar till att beskriva status avseende tid, kostnad och omfattning i förhållande till gällande genomförandebeslut.

Tidigare beslut

Inriktningsbeslut 2013-01

Inriktningsbeslut 2015-08: 280 mnkr

Genomförandebeslut 2016-09: 805 mnkr (prisinivå september 2016)

Genomförandebeslut reviderat 2017-12: 898 mnkr (prisinivå sep 2017)

Genomförandebeslut reviderat 2020-06: 955 mnkr (prisinivå mars 2020)

ÄRENDET

Status omfattning

Anläggningen har givits det officiella namnet Resursutvinning Stockholm (RUS). Projektnamnet HSMA kvarstår dock på grund av det omfattande arbete det skulle innebära att ändra projektbenämningen i alla projektdokument.

Anläggningens utformning är detaljprojekterad och klar och ligger helt i linje med genomförandebeslutet från 2020. Anläggningen omfattar därmed en mottagning av restavfall, en utsortering av matavfall samt en eftersortering av plast, magnetisk metall och ickemagnetisk metall.

Projektet har sedan Q1 2022 samtliga tillstånd som krävs för anläggningens uppförande och drift. För att möjliggöra dessa tillstånd har ett flertal komplexa ledningsomläggningar och åtgärder avseende frigörande av mark initierats och utförts inom ramen för projektet.

Projektets större och mer komplexa entreprenader är kontrakterade och påbörjade. Endast ett fåtal mindre entreprenader kvarstår att upphandla.

Första spadtaget togs i februari 2022 och sedan dess har markarbeten pågått. I maj 2022 beräknas pålningen av ca 300 pålar vara slutförd och gjutning av betonggolv vara påbörjad.

Figur 1: Illustrationsbild över planerad anläggning

Projektet har fullt samordningsansvar för genomförandet och har därför satt samman en omfattande projektorganisation för att spegla ansvaret. Samtliga roller i projektet är i dagsläget tillsatta.

Figur 2: Översiktlig illustration över anläggningens funktioner

Status tidplan

I det reviderade genomförandebeslutet från 2020 bedömdes att detaljplaneprocessen skulle kunna vara slutförd under Q4 2020. Detaljplaneprocessen drog dock ytterligare ut på tiden och detaljplanen vann laga kraft först i januari 2022. Eftersom detaljplanen var projektets kritiska linje innebär det att projektet försenades med motsvarande tid. Projektet beräknar nu kunna färdigställa anläggningen för överlämnande till förvaltning under hösten 2024.

Status ekonomi

Nuläge

Projektet har en godkänd budget på 955 mnkr i prisnivå mars 2020. Upparbetad kostnad till och med mars 2022 är 293 mnkr. Prognosen för projektets totala genomförande ligger inom beslutad budget (prisnivå mars 2020) och riskposten på 5 % innehålls fortsatt.

	Nulägesprognos, ej indexerad [mnkr]
Entreprenadkostnad	468
Projektering	1
Projektoverhead	85
Servisanslutningar och frigörande mark	68
Okända risker	40
Indexuppräknig	0
Upparbetat	293
	Summa: 955 mnkr

Figur 3: Nuläge

Indexuppräknig

Det rådande världsläget efter pandemi, kriget i Ukraina och ökad inflationstakt har påverkat priserna på samtliga ingående delar i projektet. Framför allt har priser på stål, smide och betong ökat kraftigt. Det har även inkommit krav på prisreglering från flertalet kontrakterade avtalspartners. Prisökningarna på varor, material och entreprenader medför en kostnadsökning för projektet som helhet.

I de standardiserade regelverken för upphandling¹ av entreprenader som används av projektet beskrivs hur oförutsägbara och väsentligt påverkande kostnadsändringar ska hanteras. Genom upphandlingsregelverken ges avtalspart möjlighet till prisjusteringar orsakade av bland annat krig eller annat krisförhållande med liknande effekt. En sådan prisreglering görs med hjälp av en indexreglering genom Entreprenadindex² eller motsvarande standardindex anpassat för projektets beskaffenhet.

Vid genomlysning av projektets prognos för 2020 (mars) leder indexjusteringen till 2022 års prisnivå (mars) till en indexökning med 159 mnkr.

	Prognos mars 2020	Indexuppräknig av prisnivå mars 2020 till mars 2022	Indexuppräknad prognos, 2022 års prisnivå (mars)
Entreprenadkostnad	572	138	710
Projektering	47	2	50
Projektoverhead	115	4	179
Servisanslutningar och frigörande mark	120	15	136
Okända risker	40	0	40
Upparbetat mars -20	61	0	61
	955 mnkr	Summa: 159 mnkr	Summa: 1114 mnkr

Figur4: Indexuppräknig från mar -20 till mar -22

Riskhantering

Projektets riskarbete

Riskarbetet i projektet hanteras med stöd av en åttastegsmodell där riskanalyser med olika fokus, exempelvis projektrisker, installationsrisker och uppstartsrisiker, har olika steg i modellen. Risker som efter analys och värdering kräver åtgärd läggs in i projektverktyget för löpande hantering och uppföljning.

Större identifierade risker

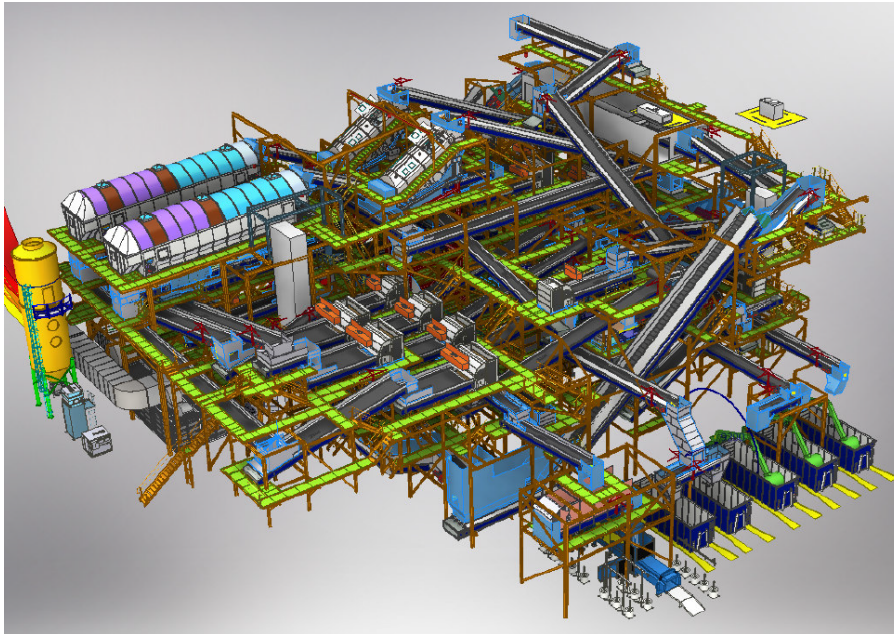
Installationssamordning

Anläggningen är omfattande och ytan som finns tillgänglig är begränsad vilket ger en komplex samordning av byggnationen då flertalet entreprenörer kommer att befinna sig på plats samtidigt.

¹ ABK09, AB04, ABT06, ABA99

² Entreprenadindex är ett index för beräkning av kostnadsändringar vid husbyggnads- och anläggningsentreprenader. Indextalen är fastställda av Statistikmyndigheten SCB i samråd med Byggföretagen och Installatörsföretagen. <https://entreprenadindex.se/>

Detta medför risker för olika former av hinderskostnader såsom tidsförlängning och stilleståndskostnader. Samordning pågår kontinuerligt för att optimera arbetet och mitigera de risker som har påvisats.

Figur 5: Utklipp ur projekteringsmodellen

Ytterligare indexförändringar

Ovan angiven indexuppräknning till dagens prisnivå ger endast en bild av nuläget. Hur index fortsatt utvecklar sig är i dagsläget svårt att förutsäga och kommer att bero av flertalet faktorer såsom kriget i Ukraina, följdverkningar av pandemin och inflationstakten.

Leveranstider

I dagsläget är marknaden svåröversäglig. Leveranstider är kraftigt varierande och för projektet ger det konsekvenser på planerbarheten. Då projektet inte har någon egen lagerhållningsyta så hanteras detta genom samordning med leverantörer där leveranstidsrisker ställs mot kostnaden för mellanlager av kritiska komponenter. Detta är ett kontinuerligt arbete där risk för både tidsförlängning och ökade kostnader identifierats.

Ärendets beredning

Ärendets beredning har utförts av projekt Högdalens Sorteringsanläggning (HSMA) i samråd med projektets styrgrupp.

SLUT